

РЕШЕНИЕ

№ 196

гр. Пловдив, 09.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, VII СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Стефка Т. Михова

Членове: Борис Д. Илиев
Николай К. Стоянов

при участието на секретаря Ангелинка Ил. Костадинова
като разгледа докладваното от Б. Д. Илиев Въззивно гражданско дело № 20235300502824 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Делото е образувано по въззивна жалба на „Фератум България“ ЕООД, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Александър Малинов“ №51, вх.А, ет.9,офис 20, ЕИК 200599406, чрез пълномощника му адв. Б. Д., против Решение №334 от 11.07.2023г., постановено по гр.д. №582/2022г. по описа на Районен съд- Асеновград, с което по предявен от И. С. А., ЕГН *****, иск е прогласена нищожността на клаузата на т.5 от договор за потребителски кредит №623893 от 15.05.2018г., сключен между „Фератум България“ ЕООД и И. С. А., ЕГН *****. В жалбата се излагат доводи за недопустимост и неправилност на решението, като се иска обезсилването му като процесуално недопустимо и прекратяване на производството по делото, а при условията на евентуалност- отмяната му като неправилно и отхвърляне на исковата претенция.

Постъпил е отговор на въззивната жалба от ответната страна по

нея- И. С. А., ЕГН *****, чрез пълномощника му по делото адв. Г. М., с който същата се оспорва и се иска потвърждаване на обжалваното решение.

Пловдивският окръжен съд, след като провери обжалваното решение съобразно правомощията си по чл.269 от ГПК, прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 12 ГПК и обсъди възраженията, доводите и исканията на страните, намери за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, от страна, която има право да обжалва и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което се явява процесуално допустима.

Окръжен съд- Пловдив, като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното:

Производството пред първоинстанционния съд е образувано по иск с правна квалификация чл. 26,ал.1 от ЗЗД, предявен от И. С. А. против „Фератум България“ ЕООД за прогласяване на нищожността на клаузата т.5 от договор за потребителски кредит №623893 от 15.05.2018г., сключен между „Фератум България“ ЕООД и И. С. А., ЕГН *****, предвиждаща, че заемът се обезпечава с поръчителство, предоставено от „Ferratum Bank“ в полза на дружеството, като противоречаща на добрите нрави, заобикаляща чл. 19, ал. 4 от ЗПК, накърняваща договорното равноправие между страните и противоречаща на чл.11,т. 9 и 10 от ЗПК. С обжалваното решение първоинстанционният съд е уважил предявения иск.

При извършена служебна проверка по чл. 269 от ГПК, в рамките на дадените му правомощия, настоящият състав на съда намира така обжалваното решение за валидно, но процесуално недопустимо.

Предявеният пред РС-Пловдив иск с правно основание чл. 26, ал. 1 от ЗЗД е установителен по своето естество. Съобразно разпоредбата на чл. 124, ал. 1 от ГПК всеки може да предяви иск, за да установи съществуването или несъществуването на едно правно отношение или на едно право, когато има интерес от това. Както в правната теория, така и в съдебната практика, е безспорно, че за да е допустим установителният иск като форма на защита, ищецът трябва да има правен интерес от предявяването му, за да бъде

разрешен със сила на пресъдено нещо спорът му с ответника. Правният интерес е абсолютна положителна процесуална предпоставка за допустимостта на предявения иск, за наличието на която съдът следи служебно във всяко положение на делото. Съгласно трайно установената съдебна практика правният интерес от предявяването на установителен иск може да бъде пряк или евентуален, но той винаги е конкретен и зависи от обстоятелствата по делото. В случаите, когато правен интерес не е налице или целеният от ищеца резултат няма да бъде постигнат, установителният иск е недопустим.

В конкретния случай, ищецът желае да установи, че клаузата, уредена в т.5 от договор за потребителски кредит №623893 от 15.05.2018г., сключен между „Фератум България“ ЕООД и И. С. А., ЕГН *****, предвиждаща, че заемът се обезпечавя с поръчителство, предоставено от „Ferratum Bank“ в полза на дружеството, е нищожна. Същият не е посочил конкретни обстоятелства, които обуславят правния му интерес от предявяването на иска, които могат да бъдат например покана от страна на ответника да заплати определени суми по договора или други действия или изявления на ответника, съдържащи претенции, основаващи се на оспорената от ищеца клауза от договора за кредит. По делото липсват каквито и да са твърдения на страните за такива обстоятелства. От писмените доказателства по делото се установява, че процесният договор за кредит е сключен на 15.05.2018г., като последната погасителна вноска по него, дължима от ищеца, е с падеж 09.05.2019г. В изпълнение на оспорената от ищеца клауза на т.5 от договора за кредит е бил сключен договор за гаранция /поръчителство/ между ищеца и „Фератум банк“, по който е било уговорено заплащане на такса за предоставяне на гаранцията. По делото няма спор, че към датата на предявяване на иска-14.03.2022г. изпълнението на договора за кредит е приключило и ищецът е заплатил на ответното дружество всички дължими и претендирани от последното суми. От изявленията на ответника е видно, че към настоящия момент същият не претендира каквито и да е суми от ищеца по процесния договор за кредит. Безспорно е, че наличието на нищожни клаузи в сключен между страните договор само по себе си може да обоснове правен интерес от предявяване на иск за прогласяване на нищожността им, но само когато съществува вероятност ищецът да бъде принуден да заплати суми,

начислени му в резултат на приложението на тези клаузи. Както бе посочено, в случая такава възможност не е налице, тъй като крайният падеж на договора за кредит е настъпил и всички суми по него са били заплатени, като не се твърди преди предявяване на иска ответникът да е претендирал от ищеца заплащане на такива, нито такива претенции са били направени в хода на делото. При това положение за ищеца липсва правен интерес от предявения иск за прогласяване на нищожността на клаузата на т.5 от договора за кредит, тъй като евентуалното уважаване на същия не би се отразило по какъвто и да е начин на правното му положение. В случай, че ищецът е заплатил на ответника някакви суми по оспорената от него клауза от договора, които счита за недължимо платени, за което по делото не са изложени твърдения, то същият разполага с възможността да предяви осъдителен иск против ответника за връщането им, при уважаването на който същият ще получи пълна защита на нарушените си права. В случай, че ищецът счита сключеният договор за гаранция за нищожен, а евентуално заплатените по него суми за недължимо платени, то той разполага с възможността да предяви съответните иски против гаранта „Фератум банк“. Предвид горното предявеният от него иск против „Фератум България“ ЕООД е недопустим поради липса на правен интерес, поради което производството по него следва да бъде прекратено след обезсилване на обжалваното решение.

С оглед изхода на делото и на основание чл.78, ал.3 от ГПК в полза на ответника следва да бъдат присъдени направените по делото разноски.

Неоснователни са доводите на ищеца, че на ответника не следва да се присъждат разноски предвид Решение от 16.07.2020г. на Съда на Европейския съюз по съединени дела C-224/19 и C-259/19. С посоченото решение е прието, че [член 6, параграф 1](#) и [член 7, параграф 1 от Директива 93/13](#), както и принципът на ефективност трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат правна уредба, която позволява част от процесуалните разноски да се възлагат върху потребителя в зависимост от размера на недължимо платените суми, които са му били върнати вследствие на установяването на нищожност на договорна клауза поради неравноправния ѝ характер, като се има предвид, че подобна правна уредба създава съществена пречка, която може да възпре потребителя да упражни предоставеното от [Директива 93/13](#) право на ефективен съдебен контрол върху евентуално неравноправния

характер на договорни клаузи. Настоящият случай не попада в посочената хипотеза, тъй като ищецът е предявил само иск за прогласяване на нищожност на договорна клауза, който е приет за недопустим, а не иск за връщане на суми, заплатени по същата. Предвид горното и предвид прекратяването на производството ответникът има право на разноси по делото.

Възражението на ищеца за прекомерност на заплатеното от ответното дружество адвокатско възнаграждение е основателно. Предвид действителната фактическа и правна сложност на делото и на основание чл.78, ал.5 от ГПК в полза на ответника следва да се присъдят разноси за адвокатско възнаграждение за всяка от инстанциите в размер на по 480 лв. с ДДС, както и направените разноси за държавна такса в размер на 25 лв. и за експертиза в размер на 200 лв., или общо разноси в размер на 1185 лв. Съобразно практиката на Съда на Европейския съюз / Решение от 23.11.2017г. по съединени дела C-427/16 и C-428/16 и Решение от 25.01.2024г. по дело C-438/22/ при произнасянето си за дължимите разноси за адвокатско възнаграждение съдът не е обвързан от размерите, установени в Наредба №1 на Висшия адвокатски съвет за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Съдът на Европейския съюз е тълкувал [чл. 101](#), § 1 [ДФЕС](#) във връзка с [чл. 4](#), § 3 [ДФЕС](#) в смисъл, че национална правна уредба като тази по [чл. 36, ал. 2 от ЗА](#) и [чл. 78, ал. 5 от ГПК](#), съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат да договорят възнаграждение в по-нисък от минималния размер, определен с наредба, приета от професионална организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет (България), и от друга страна, съдът няма право да присъди разноси за възнаграждение в по-нисък от минималния размер, би могла да ограничи конкуренцията в рамките на вътрешния пазар по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС. Предвид предимството на първичното общностно право- чл.101, пар.1 от ДФЕС пред националното ни законодателство и на основание чл.633 от ГПК, разпоредбата на чл.78, ал.5 от ГПК в частта ѝ, предвиждаща минимален размер, определен от Висшия адвокатски съвет, под който адвокатско възнаграждение не може да бъде намалено, не следва да бъде прилагана. По всяко дело, по което следва да се извършва присъждане на по-нисък размер на разноси за адвокатско възнаграждение, националният съд ще

следва да извърши преценка на правната и фактическа сложност на делото, без да бъде ограничаван от определения в Наредба № 1 от 9.07.2004 г. минимален размер.

По изложените съображения и на основание чл.270, ал.3, предл.1 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА Решение №334 от 11.07.2023г., постановено по гр.д. №582/2022г. по описа на Районен съд- Асеновград, и **ПРЕКРАТЯВА** производството по делото по предявения от И. С. А., ЕГН *****, против „Фератум България“ ЕООД иск за прогласяване на нищожността на клаузата на т.5 от договор за потребителски кредит №623893 от 15.05.2018г., сключен между „Фератум България“ ЕООД и И. С. А., ЕГН *****.

ОСЪЖДА И. С. А., ЕГН *****, да заплати на „Фератум България“ ЕООД, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Александър Малинов“ №51, вх.А, ет.9,офис 20, ЕИК 200599406, сумата от 1185 лв.- разноси по делото.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____